

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11890/2017-ERU

Praha 14. února 2018

Č. j. 11890-16/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11890/2017-ERU se společností **ZEMCAT s.r.o.**, se sídlem Valtířov 86, 400 02 Ústí nad Labem, IČO: 286 82 254, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společností ZEMCAT s.r.o., se sídlem Valtířov 86, 400 02 Ústí nad Labem, IČO: 286 82 254 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 12. září 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Litoměřicích, ulice Dalimilova, u nemovitosti č. p. 9 zemní práce související s čistěním výkopu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02518.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 02518.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, v souladu s ust. § 53 zákona o přestupcích, bylo dne 9. listopadu 2017 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajským ředitelstvím policie Ústeckého kraje, Územním odborem Litoměřice, Obvodním oddělením Litoměřice (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku, kterého se měl dopustit [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení. Po prostudování podkladů obsažených ve spisu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále též „plynárenské zařízení“) se prostřednictvím svého zaměstnance [REDAKCE] dopustil účastník řízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisových materiálech Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 12. září 2017 byla na pokyn DS OOP Litoměřice vyslána hlídka Policie ČR do ulice Dalimilova, v Litoměřicích, kde mělo dojít k poškození plynárenského zařízení.

Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci a rovněž provedla ohledání místa. Z fotodokumentace je patrné, že spodní část výkopu je blíže jak 1 m k přípojce, poškozené plynárenské zařízení je vyhnuto směrem nahoru. Dále bylo zjištěno, že poškozené plynárenské zařízení bylo v terénu vizuálně přesně označeno nástřikem žluté barvy a vytyčeno od středotlakého plynovodu k pilířku, tedy již z tohoto lze odůvodnit, že umístění plynárenského zařízení muselo být patrné. Z daných skutečností je patrné, že zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu byly prováděny blíže jak 1 m od plynárenského zařízení. Při ohledání místa nebylo zjištěno, že by se ve výkopu a v jeho blízkosti nacházely kameny větších rozměrů.

K věci podal vysvětlení [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení (dále jen „[REDAKCE]“), který obsluhoval strojní mechanismus, jehož činností došlo k poškození plynárenského zařízení. [REDAKCE] uvedl, že před zahájením zemních prací byla pokaždé provedena ručně kopaná sonda v délce 40 až 50 cm, a do hloubky přibližně 40 cm. K poškození plynárenského zařízení došlo při zemních pracích souvisejících s čistěním výkopu pomocí strojního mechanismu, a to tak, že došlo zřejmě k posunu kamenu v podloží a následnému poškození plynárenského zařízení.

K věci podali vysvětlení pan [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení, který uvedl, že v místě provádění zemních prací provedl sondu do hloubky přibližně 40 až 50 cm a následně [REDAKCE] pomocí strojního mechanismu vybíral zeminu a kameny z výkopu.

K věci podal vysvětlení [REDAKCE], jednatel účastníka řízení (dále jen „[REDAKCE]“), který uvedl, že účastník řízení provádí zemní práce související s pokládkou kanalizace pro společnost Brochier s.r.o., Praha 10, Ukrajinská 728/2, PSČ 101 00, IČO: 612 46 247. [REDAKCE] dále uvedl, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií, a dále že před provedením zemních prací byla provedena sonda pro ověření polohy

plynárenského zařízení, bez nalezení plynárenského zařízení. K poškození plynárenského zařízení [REDAKCE] uvedl, že k němu došlo při provádění zemních prací, a to kamenem, kdy došlo zřejmě k posunu kamenu v podloží a následnému poškození plynárenského zařízení.

Dne 22. prosince 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. V bodě 6 vyjádření se uvádí, že při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, včetně přesného určení uložení plynárenského zařízení, je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 9. června 2017, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol č. [REDAKCE]. V protokolu o vytyčení je rovněž uvedeno, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně u NTL, STL PZ, EZ 1 m, u VTL PZ 4 m na každou stranu a že práce v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení provádět tak, aby nedošlo k porušení izolace ne stěny PE potrubí. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Ze získaných podkladů tak vyplývá, že dne 12. září 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Litoměřicích, ulice Dalimilova, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací souvisejících s dočišťováním výkopu k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. K poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (bagr).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 115 m³ plynu do ovzduší za dobu 45 minut a k přerušení dodávky plynu došlo 1 konečnému zákazníkovi.

Správní orgán zjistil, že v souvislosti s uvedeným jednáním vznikla škoda. Správní orgán v souladu s ust. § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 9. ledna 2018, č. j. 11890-6/2017-ERU doručeným téhož dne vyrozuměl společnost GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „GasNet, s.r.o.“) o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody.

Úřad obdržel dne 16. ledna vyjádření právního zástupce GasNet, s.r.o., z téhož dne, sp. zn. [REDAKCE], v němž sděluje správnímu orgánu, že mu jednáním účastníka řízení vznikla majetková škoda, která dosud nebyla uhrazena. GasNet, s.r.o. z tohoto důvodu v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatnil u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč. GasNet, s.r.o. současně s odkazem na ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich požádal, aby mu správní orgán přiznal nárok na náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, a to zcela nebo zčásti, v závislosti na úspěchu poškozeného s uplatněním nároku.

Po vyhodnocení všech skutečností zahájil Úřad podle ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o přestupku z moci úřední. Dne 30. ledna 2018 zaslal

správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení řízení o přestupku č. j. 11890-9/2017-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 31. ledna 2018.

Dne 9. února 2018 účastník řízení telefonicky kontaktoval Úřad, že škodu již uhradil. Úřad o této skutečnosti provedl úřední záznam o telefonickém hovoru do spisu pod č. j. 11890-11/2017-ERU.

Dne 10. února 2018 Úřad obdržel vyjádření účastníka řízení ze dne 9. února 2018, č. j. 11890-12/2017-ERU, v němž sděluje správnímu orgánu, že dne 12. září 2017 došlo při provádění zemních prací v rámci stavbou „rekonstrukce kanalizace a vodovodu v Litoměřicích, ul. Dalimilova a Kozinova“ k poškození plynárenského zařízení, čímž byla společnosti GasNet, s.r.o., způsobena škoda ve výši ██████████ Kč. K poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo nikoliv lžicí strojního mechanismu, ale kamenem, kdy došlo zřejmě k posunu kamenu v podloží a následnému poškození plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií a ani obsypem písku. Účastník řízení dále uvedl, že popisem vzniku poškození plynárenského zařízení se nezříká odpovědnosti za způsobenou škodu. K úhradě škody účastník řízení uvedl, že dne 25. ledna 2018 požádal o vyřešení škodní události Českou pojišťovnu a.s., následně dne 8. února 2018 obdržel informaci o uznání škody a následného plnění ze strany České pojišťovny a.s., a dále, že škodu dne 7. února 2018 GasNet, s.r.o., uhradil. Účastník řízení současně přiložil k vyjádření listiny prokazující jeho tvrzení.

Dne 12. února 2018 právní zástupce GasNet, s.r.o., správnímu orgánu telefonicky sdělil, že dne 7. února 2018 došlo k uhrazení škody účastníkem řízení v plné výši. Úřad o této skutečnosti provedl úřední záznam o telefonickém hovoru do spisu pod č. j. 11890-13/2017-ERU.

Rovněž dne 12. února 2018 Úřad obdržel vyjádření právního zástupce GasNet, s.r.o., z téhož dne, v němž sděluje správnímu orgánu, že škoda vzniklá v důsledku poškození plynárenského zařízení, ke kterému došlo dne 12. září 2017 v obci Litoměřice, ulice Dalimilova, před domem č. p. 9 byla GasNet, s.r.o., v plné výši uhrazena, a proto GasNet, s.r.o., náhradu škody v přestupkovém řízení neuplatňuje.

Z uvedeného vyplývá, že veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Dle ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb

o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti, a přesto prováděl zemní práce prostřednictvím zemního stroje. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, když v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu. Rovněž v protokolu o vytyčení byl stanoven způsob provádění zemních prací, tak, že veškeré zemní práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně u NTL, STL PZ, EZ 1 m, u VTL PZ 4 m na každou stranu. Právě způsob, jakým účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl, byl hlavní příčinou poškození plynárenského zařízení. Skutečnost, že k poškození plynárenského zařízení došlo nikoliv lžící strojního mechanismu, ale kamenem, kdy došlo v důsledku činnosti strojního mechanismu v ochranném pásmu plynárenského zařízení zřejmě k posunu kamene v podloží a následnému poškození plynárenského zařízení a skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií a ani obsypem pískem, správní orgán zohlednil při uložení pokuty.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami správce distribuční soustavy prostřednictvím zemního stroje jako přitěžující okolnost. Účastník řízení, kterým je společnost, jejíž činností je mimo jiné zemní práce i strojní většího rozsahu pro výstavbu komunikací, inženýrských sítí, si měl být vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno zemní práce provádět s maximální opatrností, tedy bez použití zemního stroje.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení před vlastním zahájením zemních prací požádal správce plynárenského zařízení o vydání stanoviska k existenci sítí, plynárenské zařízení nechal vytyčit v terénu, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost. Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost. Správní orgán přihlédl při zvážení o uložení výše pokuty ke skutečnosti jako k okolnosti polehčující, že plynárenské zařízení nebylo opatřeno ochrannou fólií a ani obsypem písku. Skutečnost, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 115 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávek plynu pouze 1 konečnému zákazníkovi, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost. Skutečnost, že došlo zřejmě k posunu kamenu v podloží, jeho uvolnění ve výkopu, co bylo příčinou poškození plynárenského zařízení, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení tak byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního

řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Alexandra Zánová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor sankčních řízení Praha